

مستشرقان

۱۳۲۶

دائرة مخصوصه
درسه‌ادتده باب عالی جوارنده
محل اداره :

اخطار :

مسئله‌کنزه موافق آثار جدیده مع المنونیه
قبول او انور
درج ایدینه بن آثار اعاده او نثار

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاساتده و باطاهر کرک سیاسی و کرک اجتماعی و مدنی احوال و مشوره اسلامیه و بحث ایدر و هفته‌ده بر نشر از انور.

صاحب و مؤسسلری :	آبونه بدلی		
ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب	سنه لکی	التی آیلنی	
تاریخ تأسیسی	۶۵	۳۵	عروش
۱۰ تموز ۳۲۴	۶۵	۳۰۵	روبله
	۱۷	۹	فرانق
			ممالک عثمانیه ایچون
			روسیه
			سائر ممالک اجنبیه

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ عروش فضله آلنیر

انسانه صالحینی طمر لر قوبارلینجه، برچوق عوامل اجتماعی و حیاتیته نك نتیجه تأیقاتی اوله رق انسانی وطندن اوصاندریمینجه، بیقیدیرمینجه انسان ترك وطن کی مشکل بر حرکتی قالدیشماز .

اوروپا تاریخی تمامیه بو حقیقتی تأیید ایدیور . اوروپا لیلرک قرون وسطاده امریقایه هجرتلری همان « محاربات دینی » نامیه کسب شهرت ایدن دورده وقوع بولمشدر . قتلکتر طرفندن شدتله تعقیب ایدیلن پروتستانلر کندیلمی انگریسیون، آوته دافه، بارته له مه کیجه لری دهشتلرندن استخلاص ایچون امریقایه مهاجرت مجبوریتنده بولندیلر . ایوم روسیه ورومانیاده یهودیلر حقنده اجرا ایدیلن تعقیبات و تضییقات ده بو مظلوم قومی عین حرکتیه مجبور ایدیور . اوروپا عمله و فعلیه ایسه تضییقات اقتصادی آلتنده بوغوله رق هر سنه یوز بیکارجه مهاجرت ایدیورلر .

ایشته کورونیورکه مهاجرتک عوامل اصلیه سی برچوق سیاسی، دینی و اقتصادی مؤثراتدن عبارتدر . عین عواملی اسلام مهاجرتنده آرا ملیدر . فقط اوروپا لیلر شو نظریه لری اسلام حقنده قبول ایتیه جکلر در . اوتهدن بری آلیشمش اولدقلری اسلامه قارشی افترا و بهتانده عناد و اصرار ایدیه جکلر در .

بولنرک عقیده سنجه اسلام، بوتون انسانیت و حتی بوتون کائنات ایچنده بر قسم مخصوص تشکیل ایدیورمش . بوتون ذرات کون و مکانه تأثیر نفوذ ایدن قوانین طبیعیه نك عالم اسلام اوزرنده ذره جه تأثیری یوق ایمش ! اسلام آرسنده بولنان تشکیلات اجتماعیه باشقه برشی ایمش ! دیگر جمعیتک تشکیلاتی اوزرنده تأثیر نفوذ ایدن عواملک، آنلر حقنده ویریان احکامک اسلام تشکیلات و علامات اجتماعیه سی اوزرنده نه تأثیری ونه حکمی و ارایمش ! بتون اسلام تشکیلاتی و اسلام آرسنده مشاهده ایدیلن علامات سیاسی و اجتماعیه یالکنز بر اساس اوزره، تعصب و وحشت اساسی اوزرینه تأسس ایتمش بوبکا تأثیر نفوذ ایدن قوه و قانونده آنجق تعصب و وحشت دن عبارت ایمش ! مهاجرت ده کذا ! باشقه یزلده مهاجرت برچوق عوامل سیاسی دینی، اقتصادی و اجتماعی نتیجه سی اولمانسه رغماً اسلام آراسنده مهاجرت همان تعصب و وحشت دن نشئت ایدیورمش !..

ایشته اوروپا لیلرک مهاجرت اسلامیه حقنده بوجه مختصر نظریه لری ! شو نظریه نك نه درجه ده طوغر و لقدن، نه درجه حق و حقایقندن بعید اولدینی، ونه قدر تعصب و وحشتله مالی بولوندینی آب آشکاردر .

باقیکنز : الجزایرده فرانسزجه نشر ایدیلن « دیهس اثره رپیق » غزته سی جزائر عربلرینک سوریه یه طوغری مهاجرتلری حقنده نلر یازیور : « جزائر عربلرینک، فرانسز قوانینک بتون تبعه فرانسوییه بخش ایتدیکی حقوق سیاسی و مدنیه دن محروم بولندقلری معلومدر . حالبوکه الجزائرده بولنان اجنبی لرك بیله بوبابده کی موقعلری یزلیلرک کنسندن قات قات ای در . یزلیلرک بالطبع بو حال و اوضاعدن ناراضی و مشتکی درلر . بونکله برابر برقاج سنه درکه الجزائرده قورافلق

غزته لری، بو کتابخانه نك، ملتداش لری طرفندن اشتراسی توصیه ایدیورلر . لکن اگر روسیه لی قارده شلریمزدن آلان بولنازسه، استانبول کتابخانه عمومی ایچون اشتراسی موافق اولور، طننده یز .

عالم اسلام

مقالات

تورکیاده مهاجرت

— مابعد —

ممالک اسلامیه دن تورکیایه آقوب کلکده اولان مهاجر سیلارینه اوروپا حکومتی و مطبوعاتی باشقه بر معنی ویریور ؛ بولنرک زعمینجه کویا تورکیا حکومتی شو مهاجرلری قصد اوبیلرک جلب ایدیورمش، کویا حکومت مذکورده بونک ایچون ممالک اسلامیه ده برچوق آجنتلر بولندیریورمش، آجنتلر اهالی اسلامیه نك عروق تعصبی تخدیش ایدره ک تورکیایه طوغری سوق ایدیورلرمش !..

بولندن، حکومت مشعارالیهانک ایکی مقصدی وار ایمش : برنجیسی بتون کره ارضه سا کن اهالی اسلامیه میاننده بر « اتحاد اسلام » فکری اویا، رفق ؛ ایکنجیسی ایسه مسلمانلری باشقه مملکتلردن جلب ایدره ک عثمانلو تحت اداره سنده، اسلاملری اقلیت تشکیل ایدن ولایتلرده، اسکان ایتدیره ک بتون ممالک عثمانیه ده بر اکثریت عظیمه اسلامیه وجوده کتورمک ایمش !!

شو مدعیاتک جمله سی واهی برخیالاتدن عبارتدر . هادون روسی شو مدعیات حکومت اجنبیه نك تبعه مسلمه حقنده تعقیب ایتدقلری مسلک تعدی و اعتسافکارانه نك ستری ایچون ایلری سورولن برضیه دره . فی الحقیقه مهاجرت اجتماعی بر حال اولدینی ایچون برطاقم حادثات اجتماعیه دن نشئت ایتمی لازم کلیر . والا مصنوع و غیر حقیقی تأثیرات ایله مهاجرت احداث ایتدیرمک قابل دکلدر .

تک تک آدملری ملاحظات شخصییه و تحریکات دینییه ایله ترك دار و دیاره سوق ایتمک ممکن ایسه ده، بتون بر مملکتی، بتون بر کتله یی بو کی تحریکات ایله هجرته سوق ایتمک قابل دکلدر . زیرا عصرلردن بری بارینمش اولدقلری، آب و هواسی ایله نشوونما بولندقلری، بتون خاطرات حیاتییه، عنعنات تاریخیه سیله علاقه دار بولندقلری، برچوق روابط مادیه ایله مربوط اولدقلری وطنی بردن بره ترك ایدرک خانه و کاشانه لرندن، تارلا و املا کنسندن، قوم و اقربا لرندن آیریلنه نك، احوال مادیه و معنویه سی کندیلمیجه مجهول اولان غریب ایللره عنزم ایتمک نه قدر کوچ، نه قدر مشکل بر کیفیت اولدینی هر کس آکلار . ذاتاً وطندن هجرت، قلبندن، کونکندن هجرت دیمکدر . وطنک قاب

آلمانیا ، انگلتره ، تورکیه و عالم اسلام

— ۲ —

معلم محرم صوردل ، انگلیزلرک طبیعتلرینی شوسوزلرله خلاصه ایدردی : « انگلیزلر غایت متشبث ، جسور ، منافع مادیلرینه پک دوشسکون ، کبرلی ، سرت و معتمد آدملردر . » سوکره ، انگلیز سیاستنه کچرک علاوه ایلردی : « انگلیزلرک سیاستلریده ، طبیعتلرینه بکیزر : متشبث ، جرأتکار ، متعظم و عنادجیدر . سن چه عیس حکومتی ، سیاستنده یالکیز . انگلیز منافع مادیسی کوزه تیر . انگلیز سیاستی بوتون معناسیله برسیاست منفعتدر . انگلیز سیاستی ، انگلیز تجارتنک برباشقه روشده دوامندن عبارتدر . ذاتاً مناسبات بین الدولده حسیاته هیچ یر یوقدر : بونکله برابر ، انگلیز سیاستی حسیاتندن تماماً معرا اولقله مشهوردر ... انگلیز سیاستی ، منافع مملکت ایجاب ایتدیریرسه ، اگ مقدوح کبی کوربان وسائطه مراجعتدن بیله چکینمز : « انگلیز اتریقهسی » لسان سیاستنده علم اولمشدر ؛ انگلیز دیپلوماسیسی ، مقصدی اوغرنده فساد جمعیتلرینی بیله قوللانیر ، دیرلر ؛ مثلاً روسیه ایمراطوری برنجی باولهک قتلنده انگلیز پارماغی بولندیفتی ، ناپولیون بوناپارط رسمی غزته سیله اعلان ایتدیرمشدر . انگلتره نك شرقی سیاستی ، سیاست عمومیه سنک بر جزؤیدر . سیاست عمومیه سنده مقصد اصلی ، غایت عظیم صنایع و تجارتنک سربستی وامینتی کایله مدافعه ایلکدر . بونکچون ، اولاً ، صنایع و تجارت عظیمه سنه لابد خام اشیا تدارک ایدوب ، اشیا معموله سنی اشرا ایله جک واسع مستملکله اده بولندیرر ؛ برده عین مقصدله ، مدنیتهجه دون برطاقم مستقل دولتلری نفوذ اقتصادی آلتنده طوتار . - ثانیاً ، اشبو مستملکه ودولتلری بریتانیا اطلرینه ربط ایدن یوللاری ، یعنی دکزلری تحت حکمنده بولندیرمق ، هیچ اومازسه ، اوللری ، انگلیز کمپلرینک سربستی سیرینه مانع هر دلرله مهالکدن بری طوتمق ایستر .

انگلتره سیاست شرقیه سنده تورکیه نك مهم بر موقع قرآنیه به شلامه سی ، آنجق اون سکزننجی عصر میلادی نهایتلرنده در . اولجه ، انگلتره نك شرقده اگ یاقین دوستی ، اوزمانلر معروف بر تعبیر ایله « محب طبیعیسی » ، تورکیه نك عدو اکبری اولان روسیه ایدی ؛ چونکه روسیه ، انگلیز معمولات صنایعیه سنه کنیش بر سوروم محلی ، انگلیز مستملکلرینه برکتلی بر حیوانات انباری اولدینی کبی هنوز شرقه عائد واسع تصوراتی قوه دن فعله اخراج ایده بیله جک قدر اکتساب قدرتده ایله مه مشدی . ایکنجی قاترینه ، چارلق تاجنی کینجه . ایش پک دکشدی . چاریچه تورکیه به ایلك هجومیله ، دیوان هایونی ، قاینارجه معاهده مضره سنک عقیدینه اجبار ایتمش ایدی . بر قاج سنه سوکره ، قریم ، سلطنت عثمانیه دن قوباریلوب ، متصل جنوبه طوغری آقان روس سیل استیلاسنه قره دکیز و بوغازلرده

نتیجه سی اوله رق زراعت محصولاتی پک فنادر : بوندن طولایی زراع بیوک مضایقه لر آلتنده ازیلیورلر . ایشته بو حال و اوضاع دن استفاده ایدرک بر جوق آوروب سرمایه دارانی رلی شیخلرایله او یوشوب استقرار ، مؤسساتی وجوده کتور مشلردر . زراع شو مؤسساته مراجعت ایدرک آغرفالضرایله پاره اقراض ایدیورلر : لکن وقتنده بورجلرینی وفائضی ویره - میورلر . تارلارینی و مزروعاتی صاتمق مجبوریتنده بولدیورلر . بوندن بالاستفاده اومؤسسات صاحبلی « کویولر آره سنه ترکیه ده مهاجرین اسلامیه به چقتلکلر ، پاره لر ، حیوانات ویزیلیور » شایه سنی نشر ایدیورلر . ترلاسندن ، مزروعه سنندن ، ثروت و سامانندن محروم ایدلمش ، فقیر و سرسری حاله کتورلمش ، وطننده بردها کون کورمیه جکی ، سعادت بولیه جفتی طویمش اولان زراع ایچون شوشایه لر برمدار امید و حیات اوله رق ترکیه به طوغری روبرای عزیمت اولورلر . ایشته الجزائر مهاجرتنک ناشلیجه سبی ! قفقاسیه ده ، قریمه روسیه نك ، مسلمانلرایله مسکون بشقه یرلرنده روسیه حکومتی ده شدتلی ، ده اقطاعی وسیله لره مراجعت ایدیور . بورلردن مسلمان اهالی پی بوسکورتک ایچون حکومت اگ کوچک ، اگ اهمیتلر شیلری بهانه ایدرک اگایی ترلاری مسلمانلرک ایلرندن آلیور . روسیه دن روس مهاجرلری کتیروب مسلمانلردن غصب ایتدیکی یرلرده اسکان ایتدیرییور . روس مهاجرلرینی باشندن آشای مساج ایتدیکی حالده قومشولری اولان مسلمانلردن اسلحه پی آلیور . بومناسبتله روسلردا مسلمانلر اوزرینه مهاجمه ده ، تجاوزاتده بولدیورلر . بالطبع روسلرک ارتکاب ایتدکلری جنایتلر جزاسز قالیور . بالاخره بیقمش ، اوصانمش اهالی مهاجرته مجبور اولیور .

ایشته بو کبی وسائل جنایتکارانه ایله یرلردن ، وطنلردن مفارقه مجبور اولان مسلمانلر بالطبع عالم اسلامک مرجع یکانه سی اولان عثمانلیزه طوغری سورونوب کلیورلر .

مع ذلك اوروپالیلر بوندن ده استفاده ایتک اسبابی کندیلری طرفندن ترتیب ایدلمش مهاجرت اسلامیه ده ، بر وسیله بهتان و افترا آرییورلر .

سر آمدان احرار اسلامیه دن اولان دو قنور ناظم پک شومستله حقنده روس رجال دولتدن بر ذات ایله ملاقات ایتدیکی انصاده پک مصیب اولارق بیورمش که : « مسلمانلرک ممالک عثمانیه به طوغری مهاجرت ایتلرینی ایستیمورسه کیز مسلمانلری کندی مملکتلر کزده ائی کچندیریکیز ! بوللره وطنلری جهنم اولدقجه ، بونلرک جهنم عذابندن قاچه لری و بزم خلافت اسلامیه پی حاوی اولدینمز مناسبتله بوللری قبول و حمایه ایده جکمز پک طبیعی در و کیمسنک بوکا دار حق شکایتی اوله ماز ، ایشته بر حقیقت که هیچ بر تأویل وسوء تفسیر ایله زائل اوله ماز .

احمد آقاف

